Provincie
Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
t.a.v. Drs. Ing. D.L.M. Slangen
Postbus 20901
2500 EX 'S-GRAVENHAGE

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon
mw A.L. Ooms-Wilms
BEL/IOT

Telefoonnummer +31235143472
oomsa@noord-holland.nl

Verzenddatum
29 MAART 2018

Kenmerk
1024956/1056604

Uw kenmerk
-

Betreft: regionaal aanbod waterplanten zuidelijk IJsselmeergebied

Geachte heer Slangen,

Op 5 april 2017 spraken u en een bestuurlijke delegatie (burgemeester van Waterland Luzette Wagenaar, voorzitter van de Coöperatie Gastvrije Randmeren Gerben Dijksterhuis en gedeputeerde van Noord-Holland Cees Loggen) elkaar over de toenemende waterplantenproblematiek in het Markermeer-IJmeer en de Randmeren. Dit overleg was het resultaat van een regionale samenwerking van onder andere de provincies Flevoland en Noord-Holland en de Coöperatie Gastvrije Randmeren, die ontstond vanuit de wens om oplossingen te vinden voor deze problematiek. Al eerder vroegen de partijen uit de private sector, Sportvisserij Nederland, het Watersportverbond, Hiswa vereniging en het Platform voor de Waterrecreatie- aangevuld met de Coöperatie Gastvrije Randmeren - in een brief van 18 januari 2017 aan de minister van Infrastructuur & Milieu opnieuw aandacht voor de explosief groeiende overlast.

Tijdens bovengenoemd overleg is afgesproken om als Rijk en regio (publiek en privaat) samen een oplossing voor deze problematiek te zoeken. U gaf aan dat het Rijk hieraan wil meewerken als gastheer op het water in dit gebied waarvan het Rijk beheerder is. Gedeputeerde Loggen heeft vanuit de bestuurlijke delegatie aangeboden om als trekker het initiatief te nemen om te komen tot een gedragen voorstel vanuit de regio waarbij alle partijen betrokken zijn. Op 12 januari jl. heeft u met de heer Loggen en de heer Geertzen, vertegenwoordiger van bovengenoemde private partijen, gesproken over de stand van zaken van dit voorstel en onder meer aangegeven te willen zoeken naar meekoppelkansen op korte en lange termijn. Daarvoor zijn wij met Rijkswaterstaat in gesprek gegaan. Voorliggend voorstel is het resultaat van het traject dat is doorlopen met alle betrokkenen uit de regio en waar een breed draagvlak voor bestaat. Wij bieden u dit met veel genoegen aan en vernemen graag spoedig uw reactie op dit voorstel.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk nummer 34362354
Btw nummer NL.0010.03.124.B.08

Wij hebben ernaar gestreefd dit voorstel neer te leggen voor de start van het nieuwe vaarseizoen, zodat we als gezamenlijke partijen - Rijk en regio, zowel publiek en privaat - al dit jaar kunnen starten met maatregelen.

Schets van de problematiek: ontwikkeling plantengroei en gebruiks- en economische effecten

Nu de waterkwaliteit van het Rijkswater verbetert als gevolg van maatregelen voor de Europese Kaderrichtlijn Water, groeien er meer waterplanten. Rijkswaterstaat (RWS) heeft de waterplanten in het IJsselmeergebied gemonitord. Deze zijn in de periode 2013-2015 ten opzichte van de periode 2007-2009 in de Randmeren bijna verdubbeld (van 1200 naar 2100 ha) en in het Markermeer-IJmeer meer dan verdubbeld (van 1100 naar 2750 ha). De situatie is nu zo dat vrijwel het gehele water ondieper dan 4 meter begroeid is. Voor de natuur is dat een heel positieve ontwikkeling en wenselijk, maar de waterrecreatie heeft hinder van de tot aan het wateroppervlak groeiende waterplanten zoals fonteinkruid. Er is hierdoor sprake van een beperking van het vaargebied, beperking van de bereikbaarheid van (jacht)havens en van het gebied o.a. voor hulpdiensten en overig recreatief gebruik. Er ontstaan steeds vaker situaties waarbij de veiligheid op het water niet meer geborgd kan worden. In twee sessies begin december zijn de overheden en private partijen gevraagd naar hun ervaringen. Allen herkennen het probleem en gaven de urgentie aan van het vinden van een oplossing voor de problematiek.

In de Randmeren is de waterplantenoverlast het grootst, omdat waterplanten daar dichte velden vormen. Als gevolg van deze plantengroei gaat de recreatievaart in de vaargeul voor de beroepsvaart varen, raken boten soms onbestuurbaar, lopen zij schade op en moeten waterrecreanten meermaals het water in om de waterplanten van de kiel en uit de schroef te halen. Dit brengt risico op persoonlijk letsel met zich mee.
Daarnaast veroorzaakt het losmaken van waterplanten door de schroeven van beroeps- en pleziervaartverkeer ook op het land problemen. Pakketten waterplanten spoelen onder meer aan op stranden waar ze door rotting zorgen voor beperking van het gebruik als zwemlocatie en dagelijks forse opruimkosten voor gemeenten vergt. Havens zijn minder goed bereikbaar, de snelvaarbaan bij Almere was ondanks maaien onbevaarbaar, bekende jaarlijkse zeilwedstrijden worden afgelast en gewenste EK/WK zeil- en surfwedstrijden worden niet georganiseerd. Het netwerk Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied (SAMIJ) meldde onlangs in een brief aan de minister van Infrastructuur & Waterstaat dat KNRM en brandweer toenemend last hebben van de waterplanten. Vooral in het Gooimeer neemt de waterplantengroei fors toe, in het Veluwemeer lijkt

de waterplantenoverlast in 2017 iets af te nemen door een verschuiving naar kranswieren.

In het Markermeer-IJmeer is de gestage uitbreiding van fonteinkruid opvallend (in het IJmeer van 183 ha in 2001 tot 1078 ha in 2016). Het IJmeer dreigt - behoudens de vaargeul - zelfs volledig dicht te groeien. Hier komen meldingen van overlast door waterrecreanten bij de centrale meldpost IJsselmeer van Rijkswaterstaat en het meldpunt van de gemeente Hoorn. Bij het meldpunt Hoorn kwamen in 2017 bijna 300 meldingen binnen. Voor het hele zuidelijk IJsselmeergebied ligt het aantal bij Rijkswaterstaat gemelde (bijna) incidenten voor het hele gebied al jaren op 30-35 per jaar. Op de vaarroute Hoorn-Edam-Volendam-Monnickendam-Durgerdam, en het omliggende vaargebied is de hinder voor waterrecreatie door waterplanten bekend.

De aanhoudende en groeiende waterplantenoverlast in deze gebieden leidt tot aantoonbare ongewenste economische effecten. Booteigenaren in genoemde vaargebieden verleggen hun boten naar andere vaargebieden. Eigenaren van commerciële en verenigingsjachthavens zien inkomsten verminderen. Bovendien ontstaat verdergaande economische schade, omdat de waterrecreanten het gebied gaan mijden en bestedingen - in en buiten de recreatieve sector - structureel teruglopen. Het aantal passanten in jachthavens in de Randmeren neemt zeer fors af (afname 25 % van 2015 ten opzichte van 2012). Het beeld dat het gebied vanwege de waterplanten onaantrekkelijk en ongunstig is voor waterrecreanten is een imagoprobleem dat eenmaal ontstaan moeilijk valt te keren.
Waterrecreatie Advies heeft voor de provincie Noord-Holland onderzocht of er verschillen zijn in de ontwikkeling van het aantal ligplaatshouders, passanten en bootovernachtingen tussen het gebied met waterplanten (zuidelijk deel) en het gebied zonder waterplanten (noordelijk deel van het IJsselmeergebied). Het aantal bootovernachtingen is in het waterplantengebied in 2016 met 5 % gedaald ten opzichte van 2012, terwijl dit in het waterplantvrije IJsselmeergebied in diezelfde periode met 4 % is gestegen, een negatief verschil van 9 %. Uit het onderzoek blijkt verder dat het aantal passanten in het waterplantengebied met 13 % is gedaald, terwijl dit in het gebied zonder waterplanten met 2 % steeg, een negatief verschil van 15 %. Er zijn geen verschillen in ligplaatshouders gevonden.
HISWA vereniging heeft onlangs een inventarisatie naar de schade als gevolg van waterplantenoverlast bij haar leden uitgezet. De eerste resultaten geven aan dat er bij watersportbedrijven gevestigd in en aan de Randmeren en Markermeer-IJmeer in 2017 schades zijn geleden variërend van € 10.000 tot € 100.000. Het opzeggen van vaste ligplaatsen in het water en op de wal, teruglopende inkomsten van de verhuur alsmede minder passanten leveren hieraan de grootste bijdrage. Ook zijn er als gevolg van de overlast op veel plaatsen extra

kosten gemaakt door waterrecreanten en ondernemers zoals vergoeding van schade aan motoren, tegemoetkomende kortingen en eigen maai-inspanningen (Muiderzand en Naarden). Ondernemers zien de toekomst zeer somber in, indien de problematiek niet (verder) wordt aangepakt, melden bijvoorbeeld gemeenten Bunschoten en Huizen. Door voldoende aanbod in andere vaargebieden verdwijnen watersporters blijvend uit het gebied.

Regionaal voorstel aanpak problematiek

Het geschetste probleem is nu urgent, omdat er in een groot gebied zowel economische als maatschappelijke schade is. Voor de waterrecreatie sector dreigt het ontbreken van toekomstperspectief. Wetenschappers zijn onzeker over de ecologische ontwikkeling in het gebied. De hoop is dat kranswieren het fonteinkruid zullen gaan verdringen zoals in de Gouwzee is gebeurd in circa 10 jaar tijd en lijkt te gebeuren in (een deel van) het Veluwemeer. Hiermee zou de overlast voor de waterrecreatie verminderen. Enige zekerheid dat dit verdringingsproces gaat optreden is er echter niet, zoals blijkt uit het voorbeeld van het Bovenwater nabij Almere in het rapport van Waterrecreatie Advies over de overlast van waterplanten 2017. Maatregelen om in de ondiepere delen waterrecreatie mogelijk te maken, moeten dus niet op de lange baan worden geschoven. Uiteraard moet worden gemonitord of kranswieruitgroei zich voor gaat doen. In diepere delen van 2,5 tot 4 meter lijkt het uitgaan van kranswiergroei echter onrealistisch en is zoeken naar andere oplossingen zonder meer noodzakelijk. De onduidelijkheid is dus deel van de problematiek, omdat onbekend is of en zo ja wanneer de problemen zich langs natuurlijke weg oplossen.
Gegeven het voorgaande is het uitgangspunt van het voorstel om parallel te werken aan een oplossing voor de **korte termijn (de komende 5 jaar t/m 2022)** en voor de **lange termijn**, zodat er weer toekomstperspectief voor de waterrecreatie in het gebied ontstaat nu en op structurele basis. De private partners benadrukken dat het essentieel is voor het vertrouwen van de sector in de toekomst om in 2018 forse verbeteringen te bereiken.

Korte termijn oplossing (t/m 2022)
De oplossingsrichtingen voor de komende 5 jaar bestaan uit de vijf maatregelen maaien, betonnen, verdiepen, communicatie en zonering.

Maaien, betonnen en verdiepen zijn algemene maatregelen voor de deelgebieden Randmeren en Markermeer-IJmeer. De voorgestelde oplossing is een combinatie van maaien, betonnen en de aanleg van recreatievaargeulen door verdiepen. Voor de combinatie van deze maatregelen is intensieve samenwerking nodig tussen de regionale overheden, RWS en de waterrecreatie sector. In de bijlage is een voorstel

op hoofdlijnen opgenomen voor de gewenste situatie voor vijf jaar. Wat het maaien, betonnen en verdiepen betreft is de beginsituatie in de deelgebieden verschillend:

- In de Randmeren is de coöperatie Gastvrije Randmeren voor 16 gemeenten actief, die naar belang financieel bijdragen aan het maaien. Voor dit gebied is recreatiebetonning aanwezig net als een vergunning voor het maaien. Hier is jarenlang ervaring opgedaan met het maaien van een dichte vegetatie van waterplanten en dankzij de pilot van uw ministerie is een Stichting Maaien actief met inzet vanuit de waterrecreatiesector. De organisatie staat. De oplossingsrichting is hier ca. 8 km extra recreatiebetonning aan te brengen en het maaien te optimaliseren door vaker te kunnen maaien. Dit zal de coöperatie in afstemming met de vergunningverlener Wet Natuurbescherming en zonodig de vergunningverlener Waterwet doen. Ons voorstel op basis van onze ervaring is dat het Rijk de handreiking maaien waterplanten aanpast, naar 20 % van het oppervlak dat gemaaid mag worden en meermaals maaien van recreatievaargeulen en vaargebieden. Het maaien blijft echter een relatief kostbare symptoombestrijding en bevordert bovendien de groei van de waterplanten. De wens van de waterrecreatie is vier delen in de randmeren te verdiepen: het noordelijk deel van het Gooimeer, een recreatievaargeul aan Zuidkant van de beroepsvaargeul in het Eemmeer en recreatievaargeulen in het Wolderwijd en de Veluwerandmeren. De coöperatie wil en kan die verdieping door zandwinning organiseren en financiering is hiervoor deels aanwezig op voorwaarde van een gunstig tarief van Domeinen, zoals eerder al afgesproken in het kader van IIVR. Er zijn in dit gebied mogelijk meekoppelkansen met civiele werken, ecologische of dijkversterkings-maatregelen; misschien met het baggeren van vaargeulen bij havens i.v.m. het peilbesluit IJsselmeergebied dat in procedure is.
- In het Markermeer-IJmeer is geen recreatiebetonning aanwezig en beperkt ervaring met het maaien van de minder dichte vegetatie van waterplanten, alhoewel het IJmeer inmiddels met de situatie in de Randmeren is te vergelijken. In de pilot Hoornse Hop heeft gemeente Hoorn sinds 2015 de vergunning geregeld en opdracht gegeven voor het maaien gefinancierd door gemeenten Edam-Volendam, Hoorn, Waterland en provincie Noord-Holland, en heeft de provincie een tijdelijke werkgroep maaibeheer in het leven geroepen. In het IJmeer is ook door de gemeente Almere een vergunning aangevraagd voor het maaien van waterplanten en gefinancierd. Het maaien wordt als aparte opdracht uitgevoerd door de Stichting Maaien. Voor het Markermeer-IJmeer is het voorstel het maaien voor het hele gebied voor 5 jaar vanaf zomer 2018 te gaan organiseren,

hiervoor financiering te verzamelen en vergunning aan te vragen. Het idee is te starten met 400 a 500 ha maaien en dit geleidelijk uit te bouwen naar het wensbeeld van 1770 ha. Er lopen gesprekken voor de opzet van een publiek-private organisatie om dit te organiseren. Voor het maaien is de in de bijlage opgenomen kaart richtinggevend met een aanpak vergelijkbaar met die van de Randmeren. Bovendien is het voorstel om recreatievaargeulen en vaarroutes aan te geven met betonning. Wat de verdieping betreft, is het een wens van de waterrecreatie sector om de vaargeulen naar de jachthavens te verdiepen. Daarnaast wordt duidelijk aangeven welke gebieden worden aangewezen waar natuur niet wordt verstoord zodat de waterkwaliteit op orde blijft.
De verdieping van vaargeulen naar de jachthavens lijkt mogelijk via meekoppelkansen bij de dijkversterkingsmaatregelen van de Markermeerdijken, de bouw van IJburg 2 en Almere Poort en/of baggermaatregelen als gevolg van een uitzakkend peil in augustus en verminderde diepte voor de waterrecreatie ten gevolge van het in procedure zijnde nieuwe peilbesluit voor het IJsselmeergebied.

Communicatie en zonering zijn algemene maatregelen voor het hele gebied. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van verschillende instrumenten, zoals gebruikskaarten en markering van gebieden op basis van een zonering. Hiervoor is het ruimtelijk gebruik van het water door de verschillende waterrecreanten in het gebied door de private partijen geïnventariseerd. Door de op het gebruik gebaseerde maai- en verdiepingskaart te communiceren wordt duidelijk gemaakt waar de waterrecreant op, aan en in het water wordt gefaciliteerd. De gedragscode IJsselmeergebied en de Natura 2000 gebieden geven verder aan, waar de natuur de voorrang krijgt. Vervolgens kan een verdere zonering uitgewerkt worden, die met markering kan worden aangegeven. Dit heeft voordelen voor de waterrecreatie en voor de natuur. Waterplanten dragen vanwege de zuiverende werking immers bij aan de waterkwaliteit in het gebied en zijn een goede schuilplaats voor bepaalde vissoorten. Duidelijk wordt aangegeven welke gebieden worden aangewezen waar natuur niet wordt verstoord zodat de waterkwaliteit op orde blijft.

De recreatie vaargeulen, vaarroutes en oefen- en wedstrijdgebieden zouden met betonning gemarkeerd moeten worden en op de gewone en digitale waterkaarten aangegeven moeten worden. Voor de betonning is met hulp van RWS het bijgevoegde voorstel voor het Markermeer-IJmeer gemaakt. Daarnaast gaan provincies Noord-Holland, Flevoland en RWS met Stichting Waterrecreatie Nederland een webapp ontwikkelen zodat beter gecommuniceerd kan worden waar de waterplanten zich bevinden, waardoor de handelingsoptie voor de waterrecreant wordt

gecreëerd om deze te vermijden. Bovendien kunnen waterrecreanten dan zelf op een centraal punt meldingen over waterplanten doorgeven.

Gezien het bovenstaande is de regio nu bereid om € 1.258.600 in de periode 2018-2022 extra bij te dragen aan de oplossing voor de korte termijn, als dit kan worden gecombineerd met het maken van afspraken met het Rijk over het oplossen van de problematiek op lange termijn. Hiervoor doen zich verschillende mogelijkheden voor zoals hierboven reeds aangehaald. Concreet zijn de verschillende partijen bereid om de volgende bijdrage te leveren:

Provincie Noord-Holland:
- Mede financiering webapp waterplanten 25.000
- Mede financiering natuurtoets t.b.v. maaien Markermeer-IJmeer, 20.000
- Bijdrage maaien Noord-Holland 5 jaar 300.000
- Bijdrage verdiepen vaargeulen Noord-Holland Markermeer-IJmeer (via Markermeerdijken/RWS), Gooi en Eemmeer (onderzoekskosten) 155.000

Totaal: **€ 500.000**

Provincie Flevoland:
- Mede financiering webapp waterplanten 15.000

Totaal: **€ 15.000**

Gemeenten:
- Extra bijdragen maaien Randmeren: 163.500
  - voor 2018 € 5.000 van Dronten
  - voor 2018 € 5.000 van Harderwijk
  - voor 2018 € 5.000 van Kampen
  - Jaarlijks € 7.500 van Almere voor 4 jaar
  - Jaarlijks € 7.500 van Gooise Meren voor 4 jaar
  - Jaarlijks € 7.500 van Huizen voor 4 jaar
  - jaarlijks € 4.000 van Blaricum voor 4 jaar
  - jaarlijks € 2.500 van Eemnes voor 4 jaar
  - jaarlijks € 4.000 van Ermelo voor 5 jaar
  - jaarlijks € 2.500 van Zeewolde voor 5 jaar
- Extra bijdragen maaien Markermeer-IJmeer: 53.500
  - Voor 2018 € 13.500 van Hoorn
  - Jaarlijks € 10.000 van Gooise Meren voor 4 jaar
- Projectleiders verdiepen Gastvrije Randmeren jaarlijks € 50.000 voor 5 jaar 250.000

Totaal: **€ 467.000**

Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied:
- Bijdrage maaien route hulpdiensten voor 5 jaar 10.000

Totaal: **€ 10.000**

Waterrecreatie partijen:
Bijdrage in immateriële zin, omgerekend naar euro's:
- Opstellen maai- en verdiepingskaarten Randmeren en Markermeer-IJmeer 50.950
- Personele capaciteit vrijwilligers t.b.v. maaien Randmeren en Markermeer-IJmeer per maaicyclus 162.500
- Begeleiding vrijwilligers en overige inzet vanuit stichting maaien per maaicyclus 32.000
- Inzet voor opzet organisatie en rechtsvorm t.b.v. maaien Markermeer-IJmeer 21.150

Totaal: **€ 266.600**

De bestaande bijdragen van de gemeenten bedragen € 1.160.000, bestaande uit:

- Bijdragen maaien voor 5 jaar:
  - Gastvrije Randmeren € 97.000 jaarlijks op de begroting, van 16 gemeenten 485.000
  - Gastvrije Randmeren € 15.000 jaarlijks onvoorzien beheer 75.000
  - Bijdrage maaien IJmeer, jaarlijks € 20.000 van Almere 100.000
- Investering Almere in waterplanten als grondstof 500.000

Lange termijn oplossing

Wat de structurele oplossingsrichtingen voor de lange termijn betreft is het noodzakelijk dat een verdiepingenplan wordt uitgevoerd. Bijgaand wordt een eerste wensbeeld op lange termijn voor de waterrecreatie aangeboden (zie kaarten per gebied). Voor realisatie van het wensbeeld zullen behalve de al gemaakte recreatievaargeulen nu ook vaarroutes en vaargebieden verdiept en vervolgens gemarkeerd dienen te worden, zodat een samenhangend waterrecreatienetwerk ontstaat waar het aantrekkelijk recreëren is. Dit alles met als uitgangspunt dat hinderlijke waterplantengroei in het middengebied van het Markermeer geen kans krijgt. Hiermee wordt het economisch en maatschappelijk belang gediend en de veiligheid van zowel beroeps- als recreatievaart geborgd. De vraag vanuit de regio is om in een verdiepingenplan te investeren om zo een structurele oplossing voor de waterrecreatie in relatie tot de waterplantenproblematiek te realiseren. Dit is een randvoorwaarde voor het doen van de investeringen voor de komende 5 jaar vanuit de publieke en private partijen uit de regio. Als wij hierover tot overeenstemming komen, willen we dit graag met elkaar – regio en Rijk - vastleggen in bestuurlijke afspraken.

Een verdiepingenplan is des te noodzakelijker als voor het gebied richting een verdere "gecontroleerde" waterplantengroei gekoerst gaat worden (met een verlaagd peil in augustus) om een toekomstbestendig ecologisch systeem met medegebruik te worden. Ideeën voor vergrote vooroevers voor de natuur en de opgave het Middengebied van het Markermeer vrij te houden van waterplanten vragen om afspraken over een gecontroleerde waterplantengroei. Dit beïnvloedt ook de (kleinere) watersport in de ondiepere delen en de ruimte die daarvoor nodig is. De provincie Noord-Holland wil het voortouw nemen de diverse gebruiksfuncties voor haar grondgebied op elkaar af te stemmen. Denk hierbij aan route of vaarweggebonden recreatie, oevergebonden recreatie en gebiedsgebonden waterrecreatie met inachtneming van de natuuropgaven. Ook biedt het volgens ons kansen om zandwinprojecten op het Markermeer-IJmeer mede te bezien in relatie tot de te verdiepen waterrecreatiegebieden.
De waterplantenproblematiek is al opgenomen in de Interprovinciale Gebiedsagenda IJsselmeergebied en de (concept) Agenda IJsselmeergebied 2050. Waterrecreatie wordt hierin benoemd als een

belangrijke drager voor het gebied die ook voor de toekomst moet worden geborgd. Praktisch kan via de nog op te stellen kennis- en innovatieagenda worden gewerkt aan het helpen oplossen van de problematiek. Onderzoek naar en monitoring van de effecten van verschillende maatregelen zijn ook van belang om de natuurwaarden te kunnen behouden en te zorgen voor een goede balans tussen natuur en recreatie.
Bovendien is het nodig dat er meer coördinatie komt voor het delen van onderzoeksinformatie, het uitzetten van onderzoeksvragen en het doen van experimenten, bijvoorbeeld in een IJsselmeeracademie. Dit met als doel om met universiteiten en andere kennisinstituten samen te werken op het gebied van de waterplanten en waterbodem en - nu er een gedeeld beeld is over de visstand in het gebied - te experimenteren met een duurzame visserij-aanpak. Ook de instelling van een Living Lab past daarbij. Ten slotte is het wenselijk innovatie te stimuleren, bijvoorbeeld in het ontwerpen van maaischepen voor diverse typen open en ondiep water zoals het Markermeer en in het monitoren van fonteinkruid vanuit de lucht (bijv. via drones met video/foto's).

Voorstel aan het Rijk

De regio wil graag met het Rijk vanuit zijn rol als gastheer op het water komen tot afspraken over de aanpak op de korte en lange termijn. Gegeven de bestaande en extra bijdragen van € 2.418.600 die de regionale partijen leveren en bereid zijn te leveren is het voorstel aan het Rijk om voor de korte termijn:

1. met de hulp van RWS de voorgestelde recreatiebetonning voor Markermeer-IJmeer en extra recreatiebetonning voor de randmeren te financieren (ca. € 25.000 per jaar, d.w.z. € 125.000 voor 5 jaar).
2. gezamenlijk en actief te onderzoeken welke meekoppelkansen met onder meer wegenaanleg, dijkversterkingen en peilbesluit-maatregelen op korte termijn kunnen worden benut voor directe mogelijkheden voor verdieping, bijdragend aan het oplossen van de waterplantenproblematiek. Daarbij verkennen of afspraken te maken zijn over het tarief voor Domeinen bij zandwinning.
3. de handreiking maaien waterplanten aan te passen, onder andere naar 20 % van het oppervlak dat gemaaid mag worden en de frequentie voor het maaien van recreatievaargeulen en vaargebieden te verhogen.

Voor de lange termijn vraagt de regio het Rijk bij te dragen aan de realisatie van een verdiepingenplan. Het verzoek van de regio is om verdiepingen die samenhangen met de veiligheidsvaargeulen voor de reddingsdiensten en de snelvaargebieden met prioriteit uit te voeren. De totale kosten voor verdiepingen worden voorlopig geschat op € 319

mln (zie bijlage). Verwacht wordt dat vanuit de regio daaraan kan worden bijgedragen door meekoppeling met projecten en zandwinning in het gebied. Daardoor is op dit moment niet aan te geven welke bijdrage precies van het Rijk gevraagd wordt. Ten slotte vraagt de regio het Rijk ruimte te bieden voor experimenten, onderzoek en innovatie.

Dit voorstel wordt u aangeboden namens: provincies Noord-Holland, Flevoland en Gelderland, de gemeenten Almere, Amsterdam, Blaricum, Bunschoten, Drechterland, Dronten, Edam-Volendam, Eemnes, Elburg, Enkhuizen, Ermelo, Gooise Meren, Harderwijk, Hoorn, Huizen, Nijkerk, Nunspeet, Kampen, Stedebroec, Waterland en Zeewolde, Coöperatie Gastvrije Randmeren, de Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied en de waterrecreatiesector: Hiswa vereniging, Watersportverbond, Sportvisserij Nederland, de Toerzeilers en de Nederlandse Kitesurf Vereniging.

Wij vernemen graag spoedig uw reactie op dit voorstel en bespreken vervolgens graag het gezamenlijke vervolgproces om op zo kort mogelijke termijn tot gezamenlijke actie over te kunnen gaan gericht op aantoonbare verbetering van de huidige situatie.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
R.M. Bergkamp

voorzitter
E. Post

4 bijlagen

- Tabel Globale kostenraming maatregelen,
- Wenskaart maaien en verdiepen Markermeer-IJmeer,
- Kaart met voorstel betonnen Markermeer-IJmeer,
- Wenskaarten Randmeren, met voorstel betonning Gooimeer.

Bijlage 1
Tabel Globale kostenraming:
voor maaien en betonnen per jaar, incidenteel voor verdiepen

	Omvang (Grootte (km/ha), breedte en diepte (m), volume (m3))	**Kengetal kosten**	**Kosten onderdelen (Euro)**	**Kosten Subtotaal (Euro)**
Maaien				**511.500 tot 973.500 /jr**
Markermeer-IJmeer				276.500 tot 738.500
Vaargeulen	34 km x 50 m = 170 ha	€ 350 /ha	59.500	
Vaarroutes	34 km x 50 m = 170 ha		59.500	z.s.m.
Vaargebied	Wensbeeld = 1770 ha		619.500	doorbouwen naar wensbeeld
	Minimaal 2018: Startscenario 450 ha z.s.m. doorbouwen naar wensbeeld en afbouwen met verdiepingen		157.500	en afbouwen met verdiepingen
Randmeren				
Gooimeer	250 ha	Tussen € 300 en € 400/ ha	235.000	235.000
Eemmeer	150 ha			
Wolderwijd	150 ha			z.s.m.
Veluwemeer	50 ha			afbouwen met verdiepingen
	Minimaal 2018: 600 ha, z.s.m. afbouwen met verdiepingen			
Betonnen				**Ca. 25.000/jr**
	Totaal Ca. 45,1 km		Ca . 25.000 beheerkosten	
Markermeer	Ca. 33,6 km nieuw vaarroute Marken-Hoorn en naar havens			
IJmeer	Ca. 11,5 km vaarverbindingen IJmeer			
Randmeren	Ca. 8 km nieuwe betonning		Beperkt	

Verdiepen				**Maximaal 319,1 mln**
Markermeer-IJmeer	Lengte x breedte x diepte			Maximaal 94,1 mln
Vaargeulen	34 km x 50 m x 2,0 m = 3.400.000 m3	Maximaal € 15 /m3	Maximaal 51,0 mln	Meekoppelen met projecten in gebied, zoals peilbesluit, dijkversterking
Vaarroutes	21 km x 50 m x 1,5 m = 1.575.000 m3		23,6 mln	
	13 km x 50 m x 2,0 m = 1.300.000 m3		19,5 mln	
Vaargebied	pm		pm	
Randmeren				Maximaal 225 mln
Gooimeer	500 ha x 2,0 m = 10.000.000 m3	Maximaal € 15 /m3	Maximaal 150 mln	Betalen uit zandwinning en/of meekoppelen met eiland-verbetering e.d.
Eemmeer	200 ha x 2,0 m = 4.000.000 m3	of	60 mln	
Wolderwijd	<50 ha x 2,0 m = 1.000.000 m3	opbrengsten afhankelijk	15 mln	
Veluwemeer	Beperkt	van kwaliteit bodem		
	Waarvan prioriteit bij Snelvaargebied Gooimeer en veiligheidsvaargeulen Blaricum en Zeewolde ca. 85 ha = 1.700.000 m3		25 mln	